

BALUWA YA NKONGO IWANDIKWE NI YOHANA ULONGOZI

Baluwa ya nkongo ya Yohana yawandikagwa ni msigilwa Yohana mgati mwe chipindi cha 85-90 AD. Yohana halongile mwenye kugamba nuyo awandike, mna sula ya nkongo ilagisa kugamba ni mukuzi wa meso yakwe mwe wikazi wa kwambulwa ni Yesu Yohana 1:1-3. Ivyo iwandikwe ni Yohana ywa nkongo naho ivugaliwa seiviya iwandikwe mwe Mbuli Yedi kuligana na Yohana. Ni kuzumila kugamba Yohana kawandika Mbuli Yedi kuligana na Yohana na baluwa ntatu, Yohana ywa nkongo na Yohana ywa Kaidi na Yohana ywa katatu kuno akatenda ekala Efeso.

Yohana kawandika baluwa ino kwa wose Wakulisito na mwe chipindi che nkunto ye dikanisa kulaila mwe bunga dya wantu wakwi-tangwa, “Mbilikimo.” Wazumila kugamba Yesu kachinta ni Chohile mna ivyo neli chindedi ni mntu kuno kwe isi. Kwachausa chino Yohana awandika kulanga ukuzi wa meso mwe kwikala na Yesu na kwa mkono wakwe kamtoza Yesu (1 Yohan 1:1-3). Mwalo wa Yohana mwe kuwandika ibaluwa ino ni kuchintiza mbwedo wakwe (1 Yohan 1:4), kuwachinda wazumile kulaila mwe masa (1Yohan 21), kuwachinda wazumile kulaila mwe wahinyi wa udanti (1Yohan 2:26), kukaulisa wazumile kugamba wakombolwa (1Yohan 5:13).

Vimndani

Yohana alavyanya ibaluwa yakwe na kuwenka umwalo wo kuwandika (Yohan 1:1-4).
Naho katambalisa ivyo Chohile achumile na ivyo vikungigwa kwikala enga Yesu ivyo ekale (1 Yohan 1:5-3:10).
Naho achikumbusa lagiso dya kungana (1Yohan3:11-5:12).
Achisanya izibaluwa zakwe mwe 5:13-21.

Mbuli ya Ujima

¹ Ulosi uno walawana na Mbuli ya ujima yendaga aho nkongo suwe chawivaga na kumwona kwa meso yetu, chimwona na kumtoza kwa mikono yetu wenye. ² Ujima uyo aho alailaga suwe nachimwona, haluse chalonga izi mbuli zakwe, na kuwagambilani mo ujima uwo wa mazuwa yose wendaga kwa Tate na kugubulwa kwetu. ³ Yadya chiwone na kuyeva nayo chikuwagambilani nyuwe chani nanywi mtende na ndala na suwe hamwenga na Tate na mwanawe Yesu Kulisito. ⁴ Chawandikila mbuli zino zo ujima chani kumbweda kwetu kuchinte.

Chohile ni Ulangazi

⁵ Elo, mbuli chivile kwa Yesu na kuwagambilani ni zino, Chohile ni ulangazi na hamna chiza chochose mndani mwake. ⁶ Chinalonga kugamba china ndala naye, mna chekala mwe chiza na chitende chalonga udanti naho hachikwikala mwe chindedi. ⁷ Mna chinekala mwe ulangazi saviya eli mo ulangazi, suwenye nachitende na ndala na sakame yakwe Yesu Kulisito Mwanawe yachilengusa masa yose.

⁸ Chinagamba hachina masa, chedanta suwe wenye na ichindedi hachimuli mndani mwetu. ⁹ Mna chikeila masa yetu, Chohile ni mkanuni naho ni ywedi mazuwa yose naye na chilekeile masa yetu yose na kuchilengusa wihi wose. ¹⁰ Chinagamba hachidamanye masa, nachim-tende Chohile ni mdanti na mbuli yakwe haimuli mndani mwetu.

2

Kulisito mgombezi ywetu

¹ Wanangu nawawandikilani mbuli zino chani msekudamanya masa, mna inalaila mntu adamanya masa chinanaye yumwenga akuchigombela kwa Tate, nuyo Yesu Kulisito akumuwigila Chohile. ² Kulisito nuyo alavigwe ntambiko chani ause masa yetu chinanayo mna siyo masa yetu du mna na masa ya wantu wose we isi.

³ China yeva malagizo ya Chohile, chadaha kutenda na ukanuni kugamba chimmanya. ⁴ Mntu anagamba kammanya Chohile mna hakutimila malagizo yakwe mntu uyo ni mdanti, naho chindedi hachimuli mdani mwakwe. ⁵ Mna mntu yoyose akwiva mbuli ya Chohile, nuyo eli na ungi jejeje wa Chohile mndani mwakwe. Vino nivyo chikudaha kutenda na ukanuni kugamba chalungana naye, ⁶ mntu yeyose akugamba kalungana na Chohile aungwa ekale saviya ekalaga Yesu Kulisito.

Lagizo hya

⁷ Wambuya zangu, lagizo dino huwawandikilani sidyo hya, ni lagiso dya kale mwendaga mnanadyo kukongela nkongo. Lagiso idyo dya kale ni mbuli mwivile. ⁸ Seivyo, lagizo dino huwawandikilani ni lagiso hya, ne chindedi chakwe chawoneka mndani mwa Kulisito na mndani mwenyu naho. Kwaviya chiza chausika, na ulangazi wa chindedi ukonga kale kulangaza.

⁹ Yoyose akulonga kugamba ekala mo ulangazi, mna amwihiwa mlukolo ywakwe mntu uyo achei mwe chiza. ¹⁰ Yoyose akumunga mlukolo ywakwe, mntu uyo ekala mwe ulangazi, naho mndani mwakwe hamna chintu chochose chikunga chimhose mtuhu akole masa. ¹¹ Mna akumwihiwa mlukolo ywakwe ekala mwe chiza ajenda mwe chiza, naho hamanyize uko akwita, kwaviya chiza chimtenda tuntu.

¹² Nawawandikilani nyuwe wana kwaviya masa yenyu yalekeilwa kwa zina dya Kulisito.

¹³ Nawawandikilani nyuwe, watate, kwaviya mummanya Kulisito endaga eyaho kukongela nkongo. Nawawandikilani nyuwe wabwanga kwaviya mumhuma yudya Mwavu.

¹⁴ Nawawandikilani nyuwe wana kwaviya mummanya Tate. Nawawandikilani nyuwe watate kwaviya mummanya yudya endaga kukongela nkongo. Nawawandikilani nyuwe wabwanga, kwaviya mna nguvu na mbuli ya Chohile yekala mndani mwenyu naho mumhuma yudya Mwavu.

¹⁵ Msekunga isi hegu chintu chochose chi mwe isi. Mntu akunga isi, ungi wa Tate haumuli mndani mwakwe. ¹⁶ Vintu vyose vya mwe isi

kugamba tama zihiye zo mwili, tama zihiye za meso na weduvi ukuhoswa nu ugoli vyose ivyo havikulaila kwa Tate, mna vyalaila mwe isi. ¹⁷ Isi hamwenga ne vintu vyakwe vyose na tama zose zi mndani mwakwe navijinke, mna mntu akudamanya yadya akunga Chohile nekale mazuwa yose.

Mnkondo vya Kulisito

¹⁸ Wanangu, udumo wi haguhi! Namwiva kugamba mhiga Kulisito eza, haluse wahiga Kulisito waloize weza kale, elo chimanya kugamba udumo wihaguhi. ¹⁹ Wantu awo walaila mgati mwetu mna hawendaga wetu wa chindedi, nivyo vilekile nawachasa, hegu wendile wetu, nawekala na suwe. Mna nawa-halawa, waita zawo, chani vilavyanye pwipwi kugamba sawo wetu ng'o.

²⁰ Mna nyuwe mhokela Muye Mkuka kulaila kwa Kulisito, ivyo nyuwe nyose mmanya ichindedi. ²¹ Siwawandikilani nyuwe kwaviya hammanyize icho chindedi, mna kwaviya mmanya kugamba hamna udanti wowose ukulaila mwe icho ichindedi.

²² Mdanti ni yuhi suyo yudya akulemela kugamba Yesu ni Kulisito Mwambula? Uyo nuyo mhiga Kulisito amlemela Tate na Mwana.

²³ Chila akumlemela Mwana, iviya amlemela Tate na yoyose akumzumila Mwana, iviya amzumila Tate.

²⁴ Elo nyuwe mhezize kuwiva ulosi uwo kukongela nkongo, wikale mwe myoyo yenyu. Hegu ulosi uwo mwivile kukongela nkongo unekala mndani mwenyu, elo namwikale mwe kwelunga

na Mwana na Tate. ²⁵ Na chiya Kulisito alaganaga na suwe ni chino, ujima wa mazuwa yose.

²⁶ Siwawandiklani zimbuli zino kwachausa cha wadya wakunga wawazaganye. ²⁷ Mna nyuwe mhokela Muye Ukukile kulaila kwa Kulisito na uyo ekale mndani mwenyu. Kwaivyo hamungwe mhinywe ni mntu yoyose. Kwaviya uyo nawahinyeni chila chintu, naho mahinyo yakwe ni ya chindedi. Elo tozani mahinyo ya uyo Muye na kusigaila mwe kulungana na Kulisito.

²⁸ Haluse, nyuwe wanangu jendelezani kwikala mndani mwakwe chani chipindi nalaile mtende wakankalu hemwina luhosa lwa kwefisa kwa soni mwe dizuwa dyo kwizila kwakwe.

²⁹ Mmamba kugamba Kulisito amuwagila Chohile vitendese, iviya mwaungwa mmanye kugamba chila mntu akudamanyamba mbuli zedi natenda mwana ywa Chohile.

3

Wana wa Chohile

¹ Kaulani ni ungi wi vivihi Tate achungise, hata chetangwa wana wa Chohile! Naho chindedi nivyo chili, nivyo vikule wantu we isi ino hawachimanyize, kwaviya hawammanyaga Chohile.

² Wambuya zangu, suwe haluse chimanya chiwana wa Chohile, mna havinati kubunkulwa pwilili ivyo nachitende chili. Mna chivimanya kugamba, umo Kulisito nalaile, nachifanane naye kwaviya nachimwone viya eli.

³ Elo chila mntu mta msuhi uno mwa Kulisito, elengusa saviya Kulisito alenguke.

⁴ Chila mntu akudamanya masa atula sigilizi ya Chohile, kwaviya masa ni kutula sigilizi.

⁵ Mvimanya kugamba Kulisito ezaga kusa masa yetu, na kugamba uyo hana masa yoyose. ⁶ Elo chila akwikala mwe kulungana na Kulisito haku-damanya masa, mntu akujendeleza kudamanya masa hamuwone ng'o hegu kummanya Kulisito.

⁷ Elo wanangu, msekuzumila kuzaganywa ni mntu yoyose. Mntu akudamanya ntendwa za wedi zikumwagila Chohile saviya Kulisito eli mwagilwa vitendese kwa Chohile. ⁸ Mna mntu akujendeleza kudamanya masa ni ywa yudya Mwavu, kwaviya Mwavu kadamanya masa kukongela nkongo. Mna mwana ywa Chohile ezaga mwe isi kubalanga ndima za yudya Mwavu.

⁹ Chila eli mwana ywa Chohile, hakujendeleza kudamanya masa kwaviya ujima wa Chohile wekala mndani mwakwe, hakudaha kujendeleza kudamanya masa kwaviya katenda mwana ywa Chohile. ¹⁰ Mna yoyose hekudamanya mbuli zedi, hegu hekumunga mlukolo ywakwe, uyo suyo mwana ywa Chohile. Uko nuko kwesimana kwa wana wa Chohile na wana yudya Mwavu.

Unganani

¹¹ Na ulosi mwivile kukongela nkongo nuno, chaungwa chungane! ¹² Chisekutenda saviya Kaini, ywa yudya Mwavu, amkomaga mvunawe. Amkomaga kwa mbwani? Kwaviya ntendwa zakwe zendaga ziha, mna mvunawe endaga na ntendwa zikumwagila Chohile.

¹³ Elo, walukolo wetu, msekwehelwa hegu wantu we isi ino wakawehiwani nyuwe. ¹⁴ Suwe chimanya kugamba, chideluka kale kulaila mwe file na kwingila mwe ujima, kwaviya chawaunga walukolo wetu. Mntu hena ungi asigaila mwe file. ¹⁵ Chila akumwihiwa mlukolo ywakwe ni mkomi, nyuwe mmanya kugamba mkomi yoyose hana ujima wa mazuwa yose mndani mwakwe. ¹⁶ Suwe chimanya kugamba ungi ni mbwani kwa viya Kulisito alavyaga ujima wakwe kwa chausa chetu. Suwe naswi ivyo chaungwa chilavye ujima wetu kwa chausa cha walukolo wetu. ¹⁷ Elo, hegu mntu anatendesa na vintu vya hano he isi niyo amuwona mlukolo ywakwe ni mchiwa, mna niyo atenda na moyo mdala hamuwonele mbazi, Togola! Adaha zeze kugamba ungi wa Chohile wi mndani mwakwe? ¹⁸ Wanangu, ungi wetu usekutenda milosi na kulonga du, mna utende ungi wa chindedi na wantendwa.

Myoyo heikogoha kulongozi kwa Chohile

¹⁹ Ivyo nivyo chikudaha kumanya kugamba suwe ni wantu wa chindedi naho hachitende na woga mwe myoyo yetu kulongozi kwa Chohile. ²⁰ Kwaviya hata hegu udahi we myoyo yetu yachikantila, chimanya kugamba Chohile ni mkulu kujinka myoyo yetu, na kugamba uyo kamanya vintu vyose. ²¹ Wambuya zangu hegu myoyo yetu haikuchikantila, china ukankalu kulongozi kwa Chohile, ²² naho nachihokele kwakwe chochose nachilombeze kwaviya chatoza miko yakwe na kudamanya yakumu wagila. ²³ Na

mwiko wakwe ni uno, kumzumila Mwanawe Yesu Kulisito na kungana saviya achilagize. ²⁴ Wantu wose wakwiva miko ya Chohile wekala mwe kulungana na Chohile, na Chohile ekala mwe kulungana naye. Kwa sila ya Muye Ukukile chinkigwe ni Chohile, suwe chimanya kugamba Chohile ekala mwe kulungana na suwe.

4

Muye wa Chindedi na Muye wa Udanti

¹ Wambuya zangu msekumzumila chila mntu akugamba alongozwa ni Muye wa Chohile, mna mjezeni muone hegu mntu uyo alongozwa ni Muye wa Chohile hegu bule, kwaviya kuna wawoni wadanti waloize mwe isi. ² Sila ya kumanya hegu mntu alongozwa ni Muye wa Chohile ni ino, chila mntu akulonga mwenye kugamba Yesu Kulisito ezaga niyo atenda mntu, mntu uyo alongozwa ni Muye ukulaila kwa Chohile. ³ Mna mntu yoyose hekumlonga mwenye Yesu seivyo hana Muye ukulaila kwa Chohile. Mntu uyo ana muye ukulaila kwa mhiga Kulisito nanywi mwevaga kugamba eza, haluse kabula kale hano he isi.

⁴ Mna nyuwe mwi wana mlawane na Chohile, naho muwahuda kale awo wawoni wa udanti, kwaviya muye wi mndani mwenyu ni mkulu kujinka muye wi mwa wantu we isi ino. ⁵ Wawoni wo udanti walonga kutimilana mbuli ivyo zili mwe isi ino, na wantu wa mwe isi wawetegeleza kwaviya ni wantu wa mwe isi. ⁶ Mna suwe chi wantu wa Chohile. Mntu ammanyize Chohile achetegeleza, mna mntu suyo ywa Chohile

hakuchetengeleza. Elo kwa sila iyo chadaha kubunkula kwesimana mgati mwa Muye wa chindedi na muye wa udanti.

Chohile ni Ungi

⁷ Wambuya zangu chungane, kwaviya ungi walaila kwa Chohile. Chila mntu mta ungi katenda mwana ywa Chohile naho kammanya Chohile. ⁸ Mna mntu hena ungi hammanyize Chohile kwaviya Chohile ni ungi. ⁹ Naho Chohile alagisaga ungi wakwe kwetu kwa kumwigala Mwanawe ichedu mwe isi, chani chitende na ujima kwa sila yakwe. ¹⁰ Vino ungi nivyo wili, suko kugamba suwe chamungaga Chohile nkongo, mna kwa uyo achungaga niyo amwigala Mwanawe atende ntambiko ya kuchilekeila masa yetu.

¹¹ Wambuya zangu, uneva Chohile achungaga saivyo, elo suwe naswi chaungwa chungane. ¹² Hahana mntu amuwonaga Chohile, mna chin-aungana Chohile ekala mwe kulungana na suwe na ungi wakwe watenda jejeje mwetu.

¹³ Mwe dino chimanya kugamba chekala mwe kulungana naye, uyo naye ekala mwe kulungana na suwe, kwaviya kachinka Muye wakwe. ¹⁴ Suwe chiwona na kuwaukwila watuhu kugamba, Tate amsigilaga Mwanawe atende Mwambula ywa wantu we isi yose. ¹⁵ Mntu yoyose akulonga mwenye kugamba Yesu ni Mwana ywa Chohile, Chohile ekala mwe kulungana naye, uyo naye ekala mwe kulungana na Chohile. ¹⁶ Elo suwe chimanya naho chazumila ungi ananawo Chohile kwetu suwe.

Chohile ni ungi. Chila mntu akwikala mwe ungi ekala mwe kulungana na Chohile na Chohile ekaka mwe kulungana na uyo. ¹⁷ Mwe sila ino ungi wi jejeje mndani mwetu chani chidahe kutenda na ukankalu mwe dizuwa diya dye nkanto, kwaviya wikazi wetu hano he isi wenga udyu wa Kulisito. ¹⁸ Ungi hauna woga, heye, ungi jejeje wausa woga wose. Elo mntu mta woga hejejeje mwe ungi, kwaviya nkanto yahosa mntu kutenda na wogohi.

¹⁹ Suwe china ungi kwaviya Chohile nuyo akongile kuchunga. ²⁰ Mntu anagamba amunga Chohile, mna kuno amwihiwa mlukolo ywakwe, ni mdanti. Kwaviya mntu hekumunga mlukolo ywakwe akumuwona, hakudaha kumunga Chohile hekumuwona. ²¹ Elo uno nuwo mwiko achinkile Kulisito, mntu akumunga Chohile iviya aungwa amunge mlukolo ywakwe.

5

Uhuda wa mbuli zihye zimwe Isi

¹ Mntu yoyose akuzumila kugamba Yesu ni Kulisito ni Mwambula, uyo katenda mwana ywa Chohile, chila mntu akumunga mwelesi iviya amunga umwana. ² Vino nivyo chimanyize kugamba chawaunga wana wa Chohile, kwa kumunga Chohile na kwiva imiko yakwe, ³ kwaviya kumunga Chohile ni kwiva imiko yakwe, naho imiko yakwe siyo midala. ⁴ Kwaviya chila atendile Mwana ywa Chohile adaha kuhuda mbuli zihye zimwe isi ino, vino nivyo chikuhuda mbuli zihye zimwe isi ino kwa uzumizi wetu.

⁵ Haluse ni yuhi akudaha kuhuda mbuli zihije zimwe isi? Ni yudya akuzumila kugamba Yesu ni mwana ywa Chohile.

Uukuzi mwa Yesu Kulisito

⁶ Yesu Kulisito nuyo ezile kwa mazi na sakame. Hezile kwa mazi du mna kwa mazi na sakame. Ni Muye akuukula kugamba ni chindedi uyo Muye ni Chindedi.

⁷ Elo, weyuko waukuzi watatu, ⁸ Muye Ukukile na mazi na sakame na ukuzi wa awo watatu wevana. ⁹ Hegu chazumila ukuzi wa chimntu, ukuzi wa Chohile una nguvu zitendese na uno nuwo ukuzi alavize Chohile mwenye mwa Mwanawe. ¹⁰ Akumzumila Mwana ywa Chohile ana uwo ukuzi mndani mwakwe, mna hekumzumila Chohile, amtenda uyo ni mdanti, kwaviya hazumile ukuzi alavize Chohile mwa Mwanawe. ¹¹ Ukuzi wenye nuno, Chohile achinkaga ujima wa mazuwa yose, na ujima uwo wi mndani mwa Mwanawe. ¹² Mntu yoyose mta Mwana ywa Chohile ana ujima uwo, na mntu yoyose hena Mwana ywa Chohile hana ujima uwo.

Ujima wa mazuwa yose

¹³ Nawawandikilani chani mmanye kugamba ujima wa mazuwa yose una nyuwe mkuzumila zina dya Mwana ywa Chohile. ¹⁴ Elo chino nicho chindedi chinanacho, kugamba chikalombeza chintu chochose saviya akunga, achetegeleza. ¹⁵ Elo, uneva chimanya kugamba achetegeleza chila chikamlombeza, iviya chimanye kugamba achinka chochose chikumlobeza.

¹⁶ Unamuwona mlukolo ywako kadamanya masa heyekumwigala kwe file, umlombezeze kwa Chohile, naye Chohile namwinke ujima. Nalonga imbuli ino halanga wadya wadamanye masa sayo ya file. Mna kuna masa yakumwigala mntu kwe file, miye sikugamba mumlombeze Chohile kwa chausa icho.

¹⁷ Chochose hechikumuwagila Chohile ni masa, mna kuna masa heyekumwigala mntu kwe file. ¹⁸ Chimanya kugamba watendile wana wa Chohile hawakudamanya masa kwaviya Mwana ywa Chohile awadimisa, na yudya Mwavu hakudaha kumtenda chochose.

¹⁹ Chimanya kugamba suwe chi wa Chohile, hata hegu isi yose ihiye yalongozwa ni yudya Mwavu.

²⁰ Naho chimanya kugamba Mwana ywa Chohile nakeza, niyo achinka umanyi chani chimmanyeye Chohile ywe chindedi naho chikale mwe kulungana na Chohile ywe chindedi na mokulungana na Mwanawe Yesu Kulisito. Uyo nuyo Chohile ywe chindedi na nuwo ujima wa mazuwa yose.

²¹ Wanangu, mweneye kuvikila milungu.

Lagano hya The New Testament in the Zigua language of Tanzania

copyright © 2014 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Zigua

Contributor: The Word For The World

Zigua & The New Testament in Zigua

This translation, published by The Word for the World Bible Translators and Pioneer Bible Translators, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World Bible Translators at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

3de16edb-af58-5e1e-a052-fe27295c9b15